

Lege pentru modificarea Legii nr. 16 din 1996 a Arhivelor Naționale

1. Titlul legii se modifică în "**Legea Arhivelor Publice**".
2. Art. 3 se elimină, iar art. 4 devine art. 3.
3. După fostul art. 4 devenit art. 3 se introduce un nou articol 4. având următoarea formulare:

"Art. 4 (1) Documentele care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României se păstrează în arhive publice, bisericești sau private.

(2) Arhivele publice și cele bisericești au statutul de arhivă de utilitate publică.

(3) Arhivele private pot primi statut de arhivă de utilitate publică, dacă sunt organizate și au accesibilitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi."
4. După articolul 4. nou se introduce un nou articol 4¹. având următoarea formulare:

„Art. 4¹ (1) Colectarea, preluarea și conservarea documentelor în arhivele publice se realizează în interes public, atât pentru necesitățile gestionării și justificării unor drepturi ale persoanelor fizice sau juridice, cât și în interesul cercetării științifice.

(2) Toate documentele, cu excepția acelor care conțin informații clasificate, sau care ar putea fi degradate, trebuie să fie accesibile publicului; în anumite situații, limitativ prevăzute de legi speciale, acest drept poate fi restrâns în sensul că accesul la documentele respective poate fi permis numai în scopul de cercetare istorică sau statistică științifică, cu respectarea prevederilor referitoare la protejarea datelor personale sau a informațiilor clasificate.

(3) Cercetarea arhivelor particulare care nu au statutul de arhivă de utilitate publică se poate realiza numai cu acordul proprietarului și în condițiile stabilite de acesta."
5. După art. 4 se introduce un capitol 1¹ nou având următorul titlu: "**Rețeaua Arhivelor Publice**".
6. Se introduce un art. 4² având următorul text:

"Art. 4² Rețeaua Arhivelor Publice se compune din:

 - a. Arhiva Națională;
 - b. Arhivele Județene;
 - c. Arhiva Academiei Române;
 - d. arhivele universitare;
 - e. arhivele muzeelor naționale și județene;
 - f. arhivele Ministerului Muncii și Protecției Sociale;

- g. Arhiva Centrală a Ministerului Apărării Naționale;
- h. Arhiva Centrală a Ministerului Afacerilor Externe;
- i. Arhiva Centrală a Serviciului Român de Informații;
- j. Arhiva Centrală a Serviciului de Informații Externe;
- k. Arhiva Centrală a Serviciului de Protecție și Pază;
- l. Arhivele Centrale ale altor organe cu atribuții în domeniul siguranței naționale;
- m. arhivele sistemului judiciar;
- n. Arhiva Națională de Filme;
- o. arhivele documentelor audio și audiovizuale ale societăților publice de radiodifuziune respectiv televiziune;
- p. alte arhive centrale specializate.

7. Se introduce un nou art. 4³ având următoarea formulare:

"Art. 4³ (1) Arhiva Națională se organizează în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Arhivele Județene se organizează în subordinea Consiliilor Județene.

(3) Arhiva Academiei Române, Arhivele Universitare precum și Arhivele Muzeelor se organizează în cadrul Academiei Române sau după caz în cadrul Universităților, respectiv a Muzeelor.

(4) Arhivele Centrale ale Ministerelor enumerate la art. 4² se organizează în subordinea Ministerelor respective.

(5) Arhivele organelor cu atribuții în domeniul siguranței naționale enumerate la art. 4² se organizează în cadrul organului respectiv.

(6) Arhiva Națională de Filme se organizează în subordinea Consiliului Național al Cinematografiei.

(7) Arhivele documentelor audio și audiovizuale ale societăților publice de radiodifuziune și televiziune se organizează în cadrul societăților respective.

(8) Arhivele bisericesti se organizează în subordinea episcopatelor cultelor legal recunoscute.

(9) Alte arhive specializate se organizează prin legi speciale.

8. Titlul Capitolului 2 se modifică după cum urmează: **"Atribuțiile arhivelor publice"**.

9. Sintagma „Arhivele Naționale din art. 5 se înlocuiește cu sintagma „Arhiva Națională”

10. Literele c), e) și f) ale art. 5 se modifică după cum urmează:

- "c) preia de la creatorii și deținătorii de arhivă ale administrației publice centrale ale autorităților autonome ale societăților și companiilor naționale ale regiilor autonome naționale documentele care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României în condițiile și la termenele prevăzute în prezenta lege;"

- "e) asigură documentele pe care le deține pe baza de microfilme, suport informatic și alte forme de reproducere adecvate;"
- în textul literei f) sintagma "Arhivelor Naționale" se va înlocui cu sintagma "Rețeaua Arhivelor Publice".

11. Art. 5 se completează cu o literă f¹) având următoarea formulare:

"f¹) centralizează și asigură publicitatea, inclusiv prin Internet, a listelor cuprinzând documentele de interes public, pe care le dețin arhivele din Rețeaua Arhivelor Publice, sistematizată pe arhive"

12. În art. 6 sintagma "Arhivele Naționale" se va înlocui cu sintagma "Arhiva Națională".

13. După art. 6 se introduce un art. 6¹ nou având următorul text:

"Art. 6¹. Arhivele Județene au următoarele atribuții:

a) preiau de la creatorii și deținătorii de arhivă ale administrației publice ale autorităților autonome ale societăților și companiilor naționale ale regiilor autonome naționale județene și locale, precum și de la organele desconcentrate ale ministerelor și celorlalte autorități centrale documentele care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României în condițiile și la termenele prevăzute în prezenta lege;

b) asigură evidența, inventarierea, selecționarea, păstrarea și folosirea documentelor pe care le dețin;

c) asigură documentele pe care le dețin pe baza de microfilme, suport informatic și alte forme de reproducere adecvate;

d) asigură și dezvoltă banca de date a arhivei județene respective și sistemul propriu de informare și documentare;

e) întocmesc, fac publice și transmit către Arhiva Națională lista cuprinzând documentele de interes public pe care le dețin.

14. După art. 6¹ se introduce un art. 6² având următoarea formulare:

"Art. 6² Arhivele organelor cu activitate în domeniul siguranței naționale au următoarele atribuții:

a. asigură colectarea, centralizarea, evidența, inventarierea, selecționarea documentelor deținute, colectate, produse, primite sau preluate prin orice mod legal de organul în cadrul sau în subordinea căruia funcționează;

b. asigură documentele pe care le dețin pe baza de microfilme, suport informatic și alte forme de reproducere adecvate;

c. asigură protecția adecvată a documentelor care conțin informații clasificate, precum și accesul liber la documentele care și-au pierdut acest caracter sau accesul cercetătorilor la documentele deschise cercetării științifice;

- d. întocmesc, fac publice și transmit către Arhiva Națională lista cuprinzând documentele de interes public pe care le dețin.

15. După art. 6² se introduce un art. 6³ nou având următoarea formulare:

"Art. 6³ Arhivele publice și cele de utilitate publică, altele decât cele prevăzute la art. 6, 6¹, 6² au următoarele atribuții:

- a. asigură colectarea, centralizarea, evidența, inventarierea, selecționarea păstrarea și folosirea documentelor deținute, colectate, produse, primite, cumpărate sau preluate prin orice alt mod legal de autoritatea, instituția sau societatea în cadrul sau în subordinea căruia funcționează;
- b. asigură documentele pe care le dețin pe baza de microfilme, pe suport informatic și alte forme de reproducere adecvate;
- c. asigură și dezvoltă banca de date a arhivei respective și sistemul propriu de informare și documentare;
- d. întocmesc, fac publice și transmit către Arhiva Națională lista cuprinzând documentele de interes public pe care le dețin.

16. În art. 8, 9, 10, 11 și 12 sintagma "Arhivele Naționale" se înlocuiește cu sintagma "Arhiva Națională", iar sintagma "direcțiile județene ale Arhivelor Naționale" cu "arhivele județene".

17. Preambulul art. 13 se reformulează după cum urmează:

"Persoanele juridice publice, persoanele juridice care au o activitate cu caracter public, asigură servicii publice sau sunt finanțate integral sau parțial din fonduri publice depun spre păstrare permanentă la Arhiva Națională sau, după caz, arhivele județene".

18. Litera a) a art. 13 se reformulează după cum urmează:

"a) documentele fotografice precum și peliculele cinematografice, altele decât cele care sunt păstrate în arhive specializate, după 20 de ani de la crearea lor;"

19. În alin (1) al art. 14 denumirile de „Arhivele Naționale”, respectiv „direcțiile județene ale Arhivelor Naționale” se vor înlocui cu denumirile de „Arhiva Națională”, respectiv „arhivele județene”, iar textul aliniatului (2) se reformulează după cum urmează:

„ Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, alte organe cu atribuții în domeniul siguranței naționale, Academia Română, universitățile, muzeele, precum și cultele legal recunoscute își păstrează documentele proprii și își organizează propriile arhive, sau rețele de arhive în condițiile prezentei legi și a regulamentelor proprii de organizare și funcționare.”

20. Aliniatul (1) al art. 15 se reformulează după cum urmează:

„Organizațiile particulare și persoanele fizice altele decât cele prevăzute la art. 13, care dețin documente din Fondul Arhivistic Național al României le pot păstra în arhive proprii, le pot depune la Arhiva Națională, sau, după caz, la arhivele județene sub forma de custodie sau donație scutite de taxe și impozite, sau le pot vinde.”

21. În aliniatul (2) al art. 15 denumirile de „Arhivele Naționale”, respectiv „direcțiile județene ale Arhivelor Naționale” se vor înlocui cu denumirile de „Arhiva Națională”, respectiv „arhivele județene”.
22. În art. 17 și 18 denumirile de „Arhivele Naționale”, respectiv „direcțiile județene ale Arhivelor Naționale” se vor înlocui cu denumirile de „Arhiva Națională”, respectiv „arhivele județene”.
23. Art. 19 se completează cu următorul text: „ori a căror retrocedare este prevăzută în prezenta lege sau alte legi speciale.”
24. Ultima frază al art. 20 se reformulează după cum urmează: „Documentele de valoare deosebită, sau care sunt într-o stare necorespunzătoare de conservare nu se expun public, în original, ci sub forma de reproducere. Inexistența reproducerii este vina deținătorului și nu poate fi invocat ca argument pentru împiedicarea cercetării. Dacă un document care nu poate fi cercetat decât în copie nu a fost reprodus, la solicitare se realizează reproducția în cel mai scurt timp posibil indicându-se data când aceasta va fi disponibilă.”
25. Alin. (2) al art. 21 se reformulează după cum urmează: „Serviciile prestate de către arhivele publice ori cele de utilitate publică pentru rezolvarea solicitărilor persoanelor fizice sau juridice se efectuează, contra cost, în condițiile prevăzute de lege și regulamente proprii.”
26. Art. 21 se completează cu un aliniat nou (3) având următorul text: „Arhivele care au statut de arhivă de utilitate publică pot primi subvenții pentru activitatea lor de la bugetul de stat, sau bugete locale.”
27. Din aliniatul (1) l art. 22 se elimină textele de la literele c) și d).
28. Art. 22 se completează cu un nou aliniat având următorul text: „Documentele prevăzute la literele a) și b) din anexa 6 pot fi consultate mai repede decât termenele prevăzute în anexă cu acordul persoanelor vizate sau fără aceasta în interesul cercetării științifice asigurându-se imposibilitatea identificării persoanelor.”
29. După art. 22 se introduce un art. 22¹ nou având următorul text:
„(1) Refuzarea cercetării sau limitarea acestuia se poate face doar motivat.
(2) Decizia de refuzare sau limitare al cercetării poate fi atacat în fața contenciosului administrativ.”

30. Textul art. 24 se reformulează după cum urmează: „Formarea, atestarea și perfecționarea personalului de specialitate din rețeaua arhivelor publice, precum și din arhivele celorlalte persoane creatoare și deținătoare de documente de arhivă se realizează prin Facultatea de arhivistică, Școala Națională de Perfecționare Arhivistică și facultățile sau secțiile de arhivistică, ori istorie-arhivistică din cadrul universităților, ori colegiilor de stat, private, respectiv confesionale.”
31. În aliniatul (2) al art. 23 sintagmele „Arhivelor Naționale”, respectiv „direcțiilor județene ale Arhivelor Naționale” se înlocuiesc cu sintagmele „Arhivei Naționale” respectiv „arhivelor județene”.
32. Articolul 25 se reformulează după cum urmează:
- „ (1) Personalul de specialitate din cadrul rețelei arhivelor publice va fi dimensionat în funcție de calitatea și specificul materialului documentar aflat în administrare și face parte din categoria funcționarilor publici.
- (2) În arhivele care dețin documente și în limbile unor minorități naționale se vor angaja persoane care cunosc limba respectivă și au cunoștințele necesare prelucrării și cercetării acestor documente într-un procent corespunzător părții de fond aparținând acelei culturi.
- (3) Dacă într-un fond documentele aparținând culturii unei minorități naționale depășesc 30 %, conducătorul arhivei sau locțiitorul acestuia trebuie să fie numit din rândul angajaților prevăzuți la aliniatul precedent.”
33. În art. 28 sintagma „Arhivelor Naționale” se înlocuiește cu următorul text „Arhivei Naționale sau arhivelor județene, după caz”.
34. Art. 29 se completează cu o nouă literă „h”, având următorul text: „împiedicarea sau refuzul studierii documentelor din arhivele publice în alte situații decât cele prevăzute expres și limitativ de lege”, iar în textul literei g) sintagmele „Arhivele Naționale” respectiv „direcțiile județene ale Arhivelor Naționale” se înlocuiesc cu sintagmele „Arhiva Națională” respectiv „arhivele județene”.
35. În art. 31 sintagmele „Arhivelor Naționale” respectiv „direcțiilor județene ale Arhivelor Naționale” se înlocuiesc cu sintagmele „Arhivei Naționale” respectiv „arhivelor județene”.
36. Articolul 34 se elimină.
37. Se include un nou art. 34 având următorul text: „(1) Arhiva Națională, respectiv arhivele județene, Arhiva Academiei Române, Arhivele ministerelor și organelor prevăzute la art. 4¹ vor preda, la cerere, pe baza unui proces verbal de predare-primire documentele preluate în prin orice mod de la biserici, universități, muzee, persoane juridice existente sau comunitățile persoanelor aparținând minorităților naționale, pentru a-și reînființa arhivele proprii.

(2) Predarea documentelor prevăzute la aliniatul precedent se va face reeșalonat, cu condiția ca proprietarul inițial să poată garanta protejarea, conservarea acestora în condițiile legii, respectiv accesibilitatea fondului în regim de arhivă de interes public.”

38. După art. 34 se include un art. 34¹ nou având următorul text:

„ (1) Angajații Arhivelor Naționale vor fi preluați integral de către Arhiva Națională, respectiv arhivele județene, după caz, cu același grilă de salarizare și sporuri.

(2) Fondurile din bugetul Ministerului de Interne destinate salarizării personalului Arhivelor Naționale vor fi transferate Ministerului Culturii și Cultelor, respectiv consiliilor județene cu același destinație.

(3) În bugetul de stat atât la capitolul destinat Ministerului Culturii și Cultelor precum și a transferurilor către bugetele județene se vor specifica sumele destinate funcționării Arhivei Naționale, respectiv arhivelor județene, care nu vor putea reprezenta un procent mai mic din PIB decât cel cheltuit cu această destinație în anul 2002.”

39. După art. 34¹ se include un articol 34² având următorul text: „Ministerul de Interne va asigura, fără plată paza Arhivei Naționale și a arhivelor județene.”

40. Art. 35 se reformulează după cum urmează: „ Denumirile Direcția Generală a Arhivelor Statului, Arhivele Statului, Arhivele Naționale și direcțiile județene ale Arhivelor Naționale folosite în acte normative în vigoare, se înlocuiesc cu denumirile Arhiva Națională sau, după caz, arhivele județene.”

41. Art. 36 se reformulează după cum urmează: „Dispozițiile din prezenta lege, referitoare la arhivele județene se aplică în mod corespunzător și Arhivei Municipiului București.”

42. Lista din anexa 6 se modifică după cum urmează:

„ a) documentele medicale, registrele de stare civilă, dosarele personale precum și alte documente privind viața privată a unei persoane, după 30 de ani de la moartea acesteia;

b) documentele societăților comerciale cu capital privat, documentele fiscale, documentele notariale și judiciare, după 40 de ani de la crearea lor;

c) documentele instrucției penale, cele ale procesului penal, documentele privind politica externă, precum și cele referitoare la siguranța și integritatea națională, după 50 de ani de la crearea lor.”